

Paris sous ma fenêtre

Comme mouches sur miel, ils s'empresment, s'agglutinent, se nourrissent... La comparaison n'est pas neuve, mais elle est inévitable. Tout me la suggère: l'heure de midi, la splendeur des journées d'automne et la hâte, l'assiduité des lecteurs de plein air.

Le lieu de leur rendez-vous est ancien, beau, respecté. La rareté des passants rend lisible, aère ce carrefour qui accède à un théâtre célèbre, à un jardin, un palais qui furent royaux.

Le Louvre et ses plates-bandes, Rivoli et ses arcades, la Bourse et la Banque libèrent à midi le flot limité d'une foule laborieuse, qui prend en moins de deux heures son repas et récréation. Il me paraît bien qu'elle se soucie encore plus qu'autrefois de l'une au détriment de l'autre. Avenue de l'Opéra, une autre librairie reçoit les mêmes hommages, et l'on m'assure que sous l'Odéon les courants de vent perfides ne découragent aucun passionné de lecture. Mais ici, dans mon voisinage, qui est aussi celui du Théâtre-Français, le miel d'appât, le livre, se répand comme débondé, s'offre aux mains, aux yeux avides. L'atlas ancien, gravé sur cuir, où des Eoles gonflent les îles et les dauphins jouent entre deux continents, opprime, de son poids équitable, Giraudoux et Victor Cherbuliez. Le «livre d'occasion», vieux avant l'âge, écorché et chaud, sa ficelle de brochage lui pendant au derrière, il est à vous, à moi, à tous. Mais laissez-le, comme je fais, à ceux qui ne l'achèteront pas, qui aujourd'hui lisent cinquante pages, demain autant, la fin du volume après-demain.

Ils sont reconnaissables! Jeunes pour la plupart, ils lisent debout, et debout se reposent d'une jambe sur l'autre. Tête nue, garçons et filles, ils n'ont pas encore de pardessus, ni de manteau trois-quarts; peut-être n'en auront-ils pas de tout l'hiver? Pour l'heure, rien ne leur manque, puisque, avec l'automne, le soleil geigne peil à peu le sud et leur touche l'épaule, et que, par surcroît, ils tiennent ouvert un livre! Le commode étalage extérieur leur servant de pupitre, ils tournent les pages et gardent libre une main, parce qu'en lisant ils déjeunent. J'aimerais bien — tant est grande notre lâcheté, notre envie de fuir ce qui nous point — j'aimerais ne pas savoir que c'est là qu'ils déjeunent si vite et de si peu. Eux aussi, fiers qu'ils sont, ils préféreraient que nous ne sachions pas que ce gros mirliton, par exemple, qu'ils portent à leur bouche, c'est une baguette de pain fourré ou non de viande, déguisé en rouleau de paperasses. Il y a aussi, hélas! le repas çaché dans une poche, dans un sac à main, et dont on détache, comme distraitement, de petites bouchées entre deux doigts.

Париж під моїм вікном

Як мухи на мед, вони поспішають, злипаються, їдять ... Порівняння не нове, але воно неминуче. Година полудні, пишність осінніх днів, поспіх та завзятість читачів на свіжому повітрі – все це викликає думки.

Місце їх зустрічі - старе, красиве, шановане. Невелика кількість перехожих робить це перехрестя, що веде до відомого театру, саду, колишнього королівського палацу, вільним та добре провітрюваним.

Лувр та його клумби, Ріволі та його аркади, Фондова біржа та Банк опівдні вивільняють обмежений потік працюючого натовпу, що має менше ніж дві години, щоб поїсти і відпочити. Мені здається, що вони більше ніж раніше піклуються про одне за рахунок іншого. На проспекті Опері, ще одна книжкова крамниця отримує той самий прибуток, і я впевнена, що зрадницькі пориви вітру під Одеоном не відлякують жодного прихильника читання. Але тут, у моєму районі, біля Французького Театру, головна приманка – книга, що поширюється різними руками серед нетерплячих очей. Стародавній атлас гравірований на шкірі, де Еоли роздувають острови, а дельфіни грають між двома континентами, переважає своєю неабиякою вагою, над Жираду та Віктором Шербульє. Потримана книга, старенька, зім'ята і тепла, її закладка звисає позаду для вас, для мене і для тебе. Але залиште його, як я, тим, хто його не купить, хто сьогодні прочитав п'ятдесят сторінок, завтра стільки ж, а післязавтра дочитає.

Їх легко впізнати! Молоді люди здебільшого читають стоячи, переступаючи з ноги на ногу. Голі голови, хлопці та дівчата, зовсім без пальто або ж з пальто у три чверті; невже вони ходитимуть так усі зиму? Наразі їм всього вистачає, оскільки восени сонце трохи світить на південь і торкається їхніх плечей, і, крім того, вони тримають книгу відкритою! Вони перегортають сторінки і тримають одну руку вільною, оскільки, читаючи – їдять обід. Я хотіла би – наскільки ж велике наше боягузтво, наше бажання втікти, - я хотіла би не знати, що саме там вони їдять так швидко і так мало. Вони теж пишаються тим, що вони є, вони вважають за краще, щоб ми не знали, що цей великий мирліттон, наприклад, що вони підносять до рота, це багет, фаршированим м'ясом, та завернутий у рулон паперу. На жаль, ще є страва, захищена в кишені, у сумочці, і від якої ми заочно відламуємо двома пальцями по шматочку.